

բաժանդէսին», 1926 թվին՝ «Հայաստանի կերպարներուստից աշխատանքների ընկ.» առաջին գրաֆիկական պատկերաբաժանդէսին: Այնուհետև անցնում է Փարիզ, ուր մնում մի տարի, ցուցաբանդէս է սարքում եւ գնահատում ֆրանսական մամուլից, իսկ այժմ՝ նա երեւան է:

Այսօր Սարեանը սերտորէն կապւած է Հայաստանի հողի եւ հայ ժողովրդի հետ: Նա ձգտում է գոյնի վերածել տոեղծա-

գործող այդ ժողովրդի նոր կեանքի եւ ոգու հիմնական մամէնները: «Ցանկանում եմ աւելի խորացնել եւ հիմնաւորել աշխատանքներս, — ասում էր նա մեզ, — ամբողջապէս կապւած լինելով ժողովրդի եւ կեանքի հետ»:

Այս տողերը շատ լաւ բնորոշում են Սարեանին:

Ա. ՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ

Թիֆլիս

Տ Ր Ո Փ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

Հ Ի Ն Գ Ի Շ Ե Ր Մ Ը

Շատ անգամ յոյս մը պզտիկ՝ հոգիիս մէջ կը բանար
Ուրախութեան ծառ մը մեծ... Հեզ մանկուհեայ մը խոնարհ
Աչքը սուգուած աչքիս մէջ, ձեռքը ձեռքիս մէջ թողուած,
Կը վազցընէր հեւիհեւ սանձարեկ սիրտըս յանկարծ...

Բայց խնդ սրտին ետեւէն կը հասնէր միտքը խելօք,
Միտքը խելօք, խելացի՛... եւ ինչպէս Ձեռնն ատենօք
Պըրումեթէն ապստամբ, զայն կը զարնէր շղթայի
Ու կը կապէր զայն մինակ՝ իր ժայռերուն ամայի...:

... Կը յիշե՞ս ձեռքդ այն գիշեր, քաղաք դարձին այգիէն,
Մէջքիդ վըրայ, ձեռքիս տակ, վարդի մը պէս դողացող...
Եւ կը յիշե՞ս խաւարին մէջ շիթ առ շիթ, լուսաշող
Ինկող բու ծայնրդ թրթռուն, ու հառա՛ջդ ալ տարօրէն...:

Այդ փափուկ պահն իմ կեանքիս մէջ կը մընայ տակաւին,
Մեռած կեանքիս մէջ մեռած աղաւնիի մը նըման՝
Որ կը մնջէ, ընդմէջէն իր կիսաբաց կրտուցին,
Իր բացակայ ընկերոջ շատ անուշ բան մը, ի՞նչ բան...:

1924

Ե Ր Է Կ Գ Ի Շ Ե Ր

Երէկ գիշեր — չեմ գիտեր երէ՞կ էր ան՝ թէ երազ—
Սիրոյ մօտէն ես անցայ, եղայ ա՛յնքան մօտ, ա՛յնքան՝
Որ, ա՛հ, դըպա՛յ իսկ անոր ու ան փախաւ հագլիւ հազ
Ու դեռ մատներըս հարբած՝ զլխու պըտոյտ կ'ունենան...

Երէկ գիշեր, անսահման սիրոյ ճաշին ի հաշիւ՝
Ես ժողվեցի իրական, անմահական փշրանքներ,
Որոնց վրայ աշուրներս ու շրթունքներս ալ հեշաիւ
Մընացին պահ մը առկախ, ջահերու պէս տարուբեր...

Երէկ գիշեր, երջանի՛կ եղայ միայն այդքանով.
Երազն ու կեանքը մութին մէջտեղ եկան բովէ բով.
Կեանքն երազով յորդեցաւ, ինչպէս երազն ալ կեանքով...

Եւ այսօր բեռ մը կարծես հոգիիս մէջ կը տանիմ,
Հոգիիս մէջ ու մարմնիս բե՛ռ մը զաղտնի, մըտերիմ,
Որուն տակ մերթ կը հեծեմ եւ մերթ, անով, կը թրոխ՛մ...

1924

Ե Գ Ի Պ Տ Ա Կ Ա Ն

Իմ թուխ հրեշտա՛կըս հիմա — իմ ըսպիտակ լուսափայլ
Հրեշտակներէս վերջ այնքան—, զերդ ջահ մը սեւ յասպիսէ
Դուն կը շողաս եւ դիմացդ ես կը մընամ հոգեզմայլ,
Գիշերազնաց զերդ ճամբորդ մ'որ շուրջն յանկարծ կը տեսնէ...

Ա՛յդքան անուշ ջերմութիւն նայուածքիդ մէջ ու ժպտիդ,
Ու հասակիդ մէջ ա՛յդքան լեցուն, ճրկուն ճոխութիւն,
Մարմնոյդ բոյրին հետ մըթին, ծայնիդ ժայթքին հետ վըճիտ՝
Ձիս կը խեղդե՛ն հեշտութեան աւազներու տակ ծրփուն...

Շաքարեղէգ մը ինչպէս գետեզերքէն կտրուած՝
Քեզ կը տանիմ, դալարա՛ծ, դաշնաւորուա՛ծ ալ քեզմով,
Քե՛զ, քաղցր անոր պէս ետքէն, անոր պէս կա՛րծըր ու զով...

Ու կը խորհիմ. — Թերեւս հին աստուածուհի եւ աստուած՝
Ճապուկ եղնիկ մը ճերմակ, սեւուլիկ ցուլ մը ուժեղ,
Միացած են ու եղած նախածընդքըդ այստեղ,

Ձի անասնոյ մը պէս սուրբ՝ քեզ կը սիրե՛մ երկիւղած...

1925

Վ.Ա.ՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ